

Propunerea de Directiva a Parlamentului European si a Consiliului privind serviciile pe piata interna

-forma adoptata de Parlamentul European in prima lectura-

La data de 16.02.2006, Parlamentul European a adoptat, in prima lectura, raportul asupra propunerii de Directiva a Serviciilor pe piata interna, forma adoptata de PE fiind o varianta revizuita a propunerii initiate de Comisia Europeana.

Lasând nealterat obiectivul adoptarii acestei directive, anume eliminarea obstacolelor in calea liberei circulatii a serviciilor, P.E. a clarificat insa anumite aspecte care suscitau controverse, in principal in ceea ce priveste neafectarea de catre prevederile acestui nou act comunitar a drepturilor sociale ale lucratorilor si a regulilor de drept al muncii aplicabile in prezent.

I. Principiul tarii de origine

Criticile PE -Principiul tarii de origine, precum si prevederile care stabileau competenta statului de origine in ceea ce priveste supervizarea si controlul respectarii obligatiilor legale de catre compania prestatoare de servicii pe teritoriul altui stat membru.

Ca urmare a amendamentelor adoptate de P.E., principala modificare a textului propus de Comisie a dus la renuntarea la controversatul "principiu al tarii de origine". Astfel a fost redenumit titlul art. 16, "principiul tarii de origine" fiind inlocuit cu „libertatea de a presta servicii”. Ca o consecinta, in forma adoptata de P.E., principiul tarii de origine este eliminat din intreg textul actului comunitar.

Conform prevederilor noi ale art. 16, SM trebuie sa respecte drepturile furnizorilor de a presta servicii in alt SM decât acela in care sunt stabiliti. Prestatorii care se afla in aceasta situatie trebuie sa respecte prevederile legale din statul de **stabilire** referitoare la accesul la o activitate de prestari servicii si la exercitarea acesteia, in special acelea ce privesc stabilirea si functionarea unui prestator de servicii, comportamentul sau, calitatea sau continutul serviciului, standardele si certificarile.

In consecinta, acest principiu obliga fiecare stat membru sa respecte dreptul prestatorilor de a furniza servicii si de a le garanta liberul acces si libera exercitare a activitatii de prestari servicii pe teritoriul sau. Aceasta garantie este sustinuta prin interzicerea unui numar de obstacole la libera circulatie a serviciilor, enumerate .

In urma dezbaterilor avute in cadrul PE, variantei propuse de Comisie i-au fost aduse **doua modificari esentiale**.

1. Astfel, au fost extinse cazurile in care statul gazda poate limita sau restrânge prestarea de servicii cu caracter transfrontalier, respectiv art. 14 si 15 din textul propus de Comisie. In noua formulare, este interzis SM sa conditioneze accesul sau exercitarea unei activitati de prestari servicii pe teritoriul sau prin impunerea

anumitor cerinte, cu exceptia situatiilor in care acestea sunt obiectiv necesare pe considerente ce tin de interesul public.

2. De asemenea, lista derogarilor de la aplicarea principiului liberei circulatii a serviciilor a fost largita (art. 17 si 19), datorita cresterii numarului serviciilor exceptate de la aplicarea directivei, iar pe de alta parte prin stabilirea unor conditii exprese pentru stabilirea derogarilor particulare de la principiul liberei circulatii a serviciilor (art. 19).

De altfel, aceste modificari au fost considerate importante datorita necesitatii de a pune capat confuziilor generate de interpretarea prevederilor propunerii de directiva: in primul rând, s-a clarificat faptul ca desi un anumit tip de serviciu este reglementat de o legislatie specifica, aceasta nu inseamna automat ca este subiect al aplicarii regulilor principiului tarii de origine (Art. 17)- statele membre vor continua sa aplice regulile care rezerva anumite activitati unor profesii particulare, spre exemplu monopolul consultantei juridice al avocaturii, veterinarii; pe de alta parte, necesitatea de a se clarifica faptul ca legislatia existenta in domeniul comercial nu inceteaza sa se aplice.

Amendamentul de compromis care a dus la modificarea art. 16 (principiul tarii de origine) din propunerea de directiva contine patru puncte:

1. Statul membru in care serviciul este prestat trebuie sa asigure accesul si exercitarea libera a unei activitati de prestari servicii pe teritoriul sau. SM poate restrictiona prestarea libera a serviciilor doar cu respectarea anumitor principii : nediscriminarea, necesitatea si proportionalitatea.
2. Amendamentele la art. 16 para 3 stabilesc o lista a cerintelor pe care SM nu le pot impune unui prestator de servicii stabilit in alt SM. De ex. nu se poate solicita unui prestator sa-si deschida un birou in tara in care doreste sa furnizeze servicii cu caracter temporar, sa-i impuna sa se inregistreze intr-o organizatie profesionala sau asociatie in acel stat sau sa-i interzica utilizarea propriului echipament sau material.
3. Noul text al art. 16 para. 2 enumera o lista a motivelor pentru care SM pot restrânge libera furnizare a serviciilor pe teritoriul lor (ordinea publica, securitatea publica, protectia sanatatii publice si protectia mediului).

Astfel, de exemplu, este interzis a se impune prestatorilor de servicii deschiderea unui "stabiliment" in tara in care presteaza servicii cu caracter temporar, respectiv a-l impiedica sa-si infiinteze o anumita infrastructura in acel stat. De asemenea, prestatorul nu poate fi obligat sa se afilieze unei anumite organizatii profesionale in statul in care furnizeaza serviciul sau sa i se interzica utilizarea echipamentului normal de lucru. Mai mult decât atât, statelor membre le este interzis sa dispuna incheierea de intelegeri contractuale intre furnizor si beneficiar care impiedica sau restrictioneaza furnizarea de servicii de catre liber-profesionisti.

Prin aceste prevederi, Directiva stabileste reguli care impiedica statele membre sa instituie obstacole in calea liberei circulatii a serviciilor, dar in acelasi timp, stabileste

temeiurile care permit adoptarea de reguli nationale prin care un stat poate stabili limite la libera circulatie a serviciilor pe teritoriul sau.

Exceptiile admise la libera circulatie a serviciilor transfrontaliere, anume **ordinea publica, securitatea publica, sanatatea publica si protectia mediului** trebuie sa fie stabilite cu respectarea principiilor Tratatului: nediscriminarea (spre exemplu, pe criteriul nationalitatii), necesitatii (ordine publica, securitate publica, protectia sanatatii si a mediului inconjurator) si proportionalitatii (cerintele trebuie sa fie adecvate obtinerii scopului urmarit).

Statele membre vor putea sa aplice in continuare propriile **reguli nationale** privind conditiile de angajare, inclusiv acelea stabilite prin contracte colective.

Referitor la derogarile de la fostul principiu al tarii de origine, noua forma nu mai contine derogarile tranzitorii, art. 18 fiind eliminat.

Conform noului art. 17, care stabileste derogarile generale de la aplicarea art. 16, au fost reformulate paragrafele art. 17 pentru concordanta cu noua sfera de aplicare a directivei, respectiv au fost formulate exceptari clare: spre exemplu, derogarea tuturor prevederilor de drept international privat, in special cele care privesc obligatiile contractuale si necontractuale, inclusiv forma contractelor.

Directiva nu va avea un impact asupra legislatiei muncii in general, atâta timp ce priveste conditiile de angajare sau de munca, relatiile contractuale intre angajati si angajatori, indiferent ca izvorasc din lege sau din contractele colective negociate. In forma amendata, textul stabileste clar ca directiva nu afecteaza legislatia muncii in statele membre si nu va afecta legislatia nationala in domeniul securitatii sociale.

In ceea ce priveste art. 24 si 25 din propunerea de directiva, PE a hotarât eliminarea acestora pe motive de asigurare a certitudinii juridice, considerându-se ca orice clarificare in domeniul detasarii lucratorilor trebuie sa fie facuta in contextul Directivei 96/71/CE (privind detasarea lucratorilor). S-a argumentat ca, in forma propusa de Comisie, art. 24 interzice statului membru in care este furnizat un serviciu (statul gazda) sa supuna prestatorii de servicii unor obligatii esentiale pentru exercitarea inspectiei de catre autoritatile acestui stat. Aceasta ar reduce substantial eficacitatea inspectiilor de munca efectuate de statele gazda, deoarece legislatia muncii nu poate fi efectiv aplicata decât in statele membre unde se desfasoara munca. In acest context, sistemul de cooperare administrativa propusa de Comisie este lipsita de garantiile necesare sa asigure aplicarea legislatiei muncii.

II. Domeniul de aplicare al directivei

Propunerea de directiva acopera urmatoarele sectoare :

- Serviciile de interes economic general cum ar fi serviciile postale, transmisie/distributie/furnizare de electricitate, gaz (inclusiv, serviciile de constituire a

stocurilor), servicii de distributie si alimentare cu apa si servicii de gestionare a apei reziduale, servicii de tratare a deseurilor .

- Serviciile de afaceri cum sunt consultanta de management, certificare si testare, servicii de management al utilitatilor(incluzând serviciile de intretinere a birourilor si serviciile de securitate), publicitatea, serviciile de recrutare si serviciile oferite de agentii comerciali.

- Serviciile prestate atât mediului de afaceri, cât si consumatorilor, incluzând serviciile imobiliare, constructiile, inclusiv serviciile arhitectilor, serviciile de distributie comerciala, organizarea de târguri comerciale, inchirieri de masini(dar nu si serviciile de inregistrare a autovehiculelor), servicii de turism(incluzând agentiile de turism si ghizii turistici).

- Servicii adresate populatiei, cum sunt serviciile de turism, centre sportive, centre cu activitati de recreere, parcuri de distractii.

Servicii care nu intra in sfera de aplicare a directivei:

- serviciile publice, cât si serviciile private de sanatate

- industriile care au o reglementare sectoriala specifica, cum sunt serviciile financiare, serviciile de comunicatii electronice si retele, transportul cu exceptia serviciilor de cash-tranzit si transporturile funerare.

- serviciile juridice in masura in care sunt guvernate de reguli comunitare, serviciile de ingrijire a sanatatii, serviciile audiovizuale, jocurile de noroc, loterie, profesiile si activitatile care in mod permanent sau temporar sunt conexe exercitarii autoritatii publice(ex. in special, serviciile notariale) si serviciile din domeniul fiscal.

-serviciile de interes general, fiind in puterea fiecarui stat membru sa decida care servicii se incadreaza in aceasta categorie.

In urma compromisului realizat in PE, s-a decis ca serviciile socio-medicale(ex. pentru ingrijirea persoanelor vârstnice) sa fie excluse din domeniul de aplicare al directivei. Un alt amendament de compromis a dus la excluderea agentiilor de recrutare a fortei de munca cu caracter temporar.

III. Cooperarea administrativa

In ceea ce priveste simplificarea procedurilor, in forma adoptata directiva sustine strânsa cooperare intre administratiile nationale. Se considera in continuare ca ideea de “one-stop shop” sau a unui singur punct de contact reprezinta una dintre masurile capabile sa faciliteze relatiile intre presatori si autoritati si scopul sau trebuie largit. Daca la inceput s-a avut in vedere doar simplificarea administrativa la stabilirea prestatorilor de servicii, acum este acoperita si furnizarea de servicii. Aceasta deoarece, la propunerea IMCO, s-a decis autorizarea acelor cerinte pe care statul gazda le poate impune unui prestator de servicii care vine din alt SM sa presteze temporar servicii pe teritoriul sau. Insa, aceste noi proceduri pe care trebuie sa le urmeze prestatorii trebuie sa fie simplificate pe cât posibil.

IV. Stadiul procedurii de adoptare a propunerii de directiva

Procedura de co-decizie Consiliul de Ministri, in calitate de co-legislator impreuna cu PE, va decide pozitia sa asupra directivei si amendamentelor PE. Daca toate amendamentele PE vor fi acceptate de catre Consiliu, propunerea de directiva va fi adoptata in aceasta forma modificata. Insa, daca Consiliul respinge unele dintre amendamentele PE sau aduce propriile amendamente la aceasta forma, textul se va intoarce la PE pentru a doua lectura.